

Sygn. akt I C 737/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2019r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Piotrowska

Protokolant: staż. S. C.

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2019 r. w Gdańsku, na rozprawie

w sprawie z powództwa K. Ł.

przeciwko Gminie M. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej Gminy M. G. na rzecz powódki K. Ł. kwotę 3.268 zł (trzy tysiące dwieście sześćdziesiąt osiem złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 1.600 zł od dnia 01 czerwca 2016r. do dnia zapłaty,

- 310 zł od dnia 27 czerwca 2017r. do dnia zapłaty,

- 1.358 zł od dnia 01 sierpnia 2017r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. ustala, że koszty procesu obciążają powódkę K. Ł. w 16%, a pozwaną Gminę M. G. w 84%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I C 737/17

UZASADNIENIE

Powódka K. Ł. wniosła o zasądzenie od pozwanej Gminy M. G. kwoty 2.100 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1.600 zł od dnia 1 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 500 zł od dnia 1 czerwca 2017 do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz odszkodowania za koszty leczenia wskutek wypadku, jakiemu uległa w dniu 24 grudnia 2015 r. Powódka wniosła także o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka opisała przebieg i skutki zdarzenia, z którego wywodzi swoje roszczenie oraz wskazała, że w toku postępowania likwidacyjnego pozwana uznała swoją odpowiedzialność co do zasady, przyznając jej tytułem zadośćuczynienia kwotę 400 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina M. G. domagając się oddalenia powództwa w całości, zakwestionowała żądanie K. Ł. oraz wniosła o zasądzenia od powódki kosztów procesu i kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu pozwana gmina wskazała, iż roszczenie powódki jest nieuzasadnione, bowiem lekarz ortodonta uznał brak obiektywnych, klinicznych powodów dla odczuwania przez poszkodowaną dolegliwości,

a nadto nie stwierdził u niej zaistnienia trwałego ubytku na zdrowiu. W zakresie żądania odszkodowania pozwana wskazała, iż z przedłożonych rachunków nie wynika związek przyczynowy między kosztami z nich wynikającymi a zdarzeniem.

Pismem z dnia 17 lipca 2017 r. powódka rozszerzyła powództwo w zakresie dotyczącym odszkodowania do kwoty 2.308 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 500 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz od kwoty 1.808 zł od dnia 17 lipca 2017 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 grudnia 2015 r. ok godz. 16:30 idąc schodami prowadzonymi na cmentarz przy ul. (...) w G. K. Ł. potknęła się o nierówność i upadła uderzając głową o beton. Lampy w miejscu zdarzenia były wyłączone.

/częściowo bezsporne; nadto dowód: zeznania świadków J. Ł. – k. 69-72, M. Ł. k. 72-73/

Z miejsca zdarzenia bliscy powódki przetransportowali ją do (...)w G., a następnie na (...) Centrum (...), gdzie rozpoznano u niej uraz zębów oraz ból prawego kolana, a następnie – po stwierdzeniu braku wskazań do hospitalizacji – w stanie ogólnym dobrym wypisano do domu z zaleceniami odciążania kończyny, poruszania się o kulach łokciowych przez kilka dni, przemywania otarć naskórka oraz dalszej opieki przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

/dowody: skierowanie – k. 12, karta zgód i oświadczeń – k. 13-14; karta obserwacji pielęgniarstwa – k. 15; karta pobytu na Klinicznym Oddziale Ratunkowym – k. 16-17/

W wyniku zdarzenia z dnia 24.12.2015 r. powódka w zakresie narządu ruchu doznała stłuczenia prawego kolana z otarciem naskórka. Obrażenia te wygoiły się bez pozostawienia długotrwałych lub trwałych zaburzeń funkcji. Nie doszło do powstania uszczerbku na zdrowiu. Obrażenia kolana nie spowodowały istotnych ograniczeń w życiu codziennym, mogły przez kilka dni ograniczać sprawność poruszania się oraz powodować stosunkowo niewielkie bóle okolicy kolana przez 7-14 dni. Leczenie ortopedyczne zostało zakończone, nie rokuje się ujawnienia innych następstw wypadku.

/dowód: opinia biegłego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii – k. 85-86/

W wyniku zdarzenia z dnia 24 grudnia 2015 r. powódka doznała:

- zwichnięcia bocznego zęba 11 (przemieszczenie zęba 11 w zębodole w kierunku podniebiennym);
- złamania korony klinicznej zęba 12 w obrębie szkliwa i zębiny bez obnażania miazgi;
- złamania korony klinicznej zęba 21 w obrębie szkliwa i zębiny bez obnażania miazgi;
- nadwichnięcia zęba 31;
- wstrząsu urazowego zębów 22,32,41,42;
- obumarcia miazgi zęba 11 w wyniku zwichnięcia bocznego.

W zakresie uszkodzeń zębów powódka nie doznała uszczerbku na zdrowiu. Ocena uszczerbku ma miejsce tylko wtedy, gdy dochodzi do utraty zębów.

Z powodu urazu zęba 11 celem unieruchomienia po repozycji zwichniętego częściowo zęba 11 powódce w dniu 24.12.2015r. założono w odcinku 13 do 23 szynę nazębną kompozytową wzmocnioną włóknem szklanym. Repozycja zęba 11 udała się częściowo. Szyna kompozytowa została usunięta w dniu 10.03.2016r.

Z powodu doznanych obrażeń zębów powódkę dotknęły ograniczenia w życiu codziennym związane z wrażliwością i bólem zębów siecznych górnych i dolnych, bólem podczas gryzania pokarmów stałych, co wiązało się z koniecznością

stosowania diety płynnej, a następnie półpłynnej do 8 tygodni po zdarzeniu. Dolegliwości bólowe w postaci nadwrażliwości na niską temperaturę uszkodzonych zębów 12 i 21 mogły trwać do momentu odbudowania ich koron klinicznych materiałem kompozytowym tj. do 29 stycznia 2016 r. Obecność szyny nazębnej oraz bolesność zębów na dotyk i ucisk utrudniało w dużym stopniu możliwość utrzymywania właściwej higieny jamy ustnej do momentu usunięcia szyny z zębów szczęki i ustąpienia dolegliwości bólowych. Powódka odczuwała również silny ból tkanek otaczających ząb 11 w momencie obumarcia jego miazgi i pojawienia się stanu zapalnego tkanek przyzębia zęba 11. Dolegliwości bólowe pojawiły się w styczniu 2016 r. i ustąpiły w momencie podjęcia leczenia kanałowego tj. po 12 stycznia 2016 r.

Leczenie powódki nie zostało zakończone, gdyż w wyniku urazu zębów w dniu 24 grudnia 2015 r. doszło do powikłania leczenia w postaci niecałkowitej repozycji zęba 11 i nieprawidłowego ustawienia zęba 32 w wyniku czego powódka posiada obecnie nieprawidłowe kontakty zgryzowe w odcinku przednim szczęki i żuchwy (siekacze). K. Ł. wymaga specjalistycznego leczenia ortodontycznego celem uzyskania prawidłowych kontaktów zgryzowych tj. wyleczenia zgryzu urazowego w odcinku przednim. Po zakończonym leczeniu ortodontycznym ząb 11 będzie wymagał leczenia protetycznego. Odbudowane kompozytem fragmenty koron klinicznych zębów 12 i 21 będą wymagały wymiany na nowe po około 5-7 latach.

Zalecany czas użytkowania szyny przy zwichnięciu bocznym zęba to 4 tygodnie, maksymalnie 8. Dłuższe użytkowanie nie wpływa na proces leczenia. Dolegliwości bólowe K. Ł. nie wynikały z noszenia szyny, a z doznanego przez nią urazu. Każdy ząb po urazie jest bardziej podatny na kolejne.

/dowody: opinia biegłego dentysty – k. 114-121; ustna uzupełniająca opinia biegłego dentysty – k. 161-162, dokumentacja medyczna k. 20-28, płyta CD k. 107/

Powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim od 28 grudnia 2015 r. do 15 kwietnia 2016 r.

/ dowody: zwolnienia lekarskie – k. 29-30/

Przed zdarzeniem powódka miała wyleczone zęby, chodziła na wizyty do D. Art. w G., jej stan zdrowia był dobry. Po zdarzeniu z 24 grudnia 2015 r. K. Ł. schudła 12 kg, nie mogła jeść, przyjmowała pokarmy płynne. Powódka załamała się po wypadku, była smutna, płakała, nie mogła spać. Ból wywoływał konieczność przyjmowania leków, a przebyte urazy uniemożliwiały jej wykonywanie pracy zarobkowej, do której powróciła w kwietniu 2016 r. Obecnie K. Ł. odczuwa dyskomfort w związku z nieprawidłowościami zgryzu.

/dowody: przesłuchanie świadka J. Ł. – k. 69-72; przesłuchanie świadka M. Ł. – k. 72-73; przesłuchanie powódki K. Ł. – k. 74-75; uzupełniające przesłuchanie powódki K. Ł. – k. 167/

W związku ze zdarzeniem powódka poniosła koszty z tytułu leczenia w wysokości 1.668 zł.

/dowody: faktury – k. 36 – 37, paragon na kwotę 50 zł z dnia 28 grudnia 2015 r. – k. 63, paragon na kwotę 380 zł z dnia 12.01.2016 r. – k. 63, paragon na kwotę 330 zł z dnia 24 grudnia 2015 r. – k. 63; faktura – k. 64; paragon na kwotę 550 zł z dnia 22.01.2016 r. – k. 65/

Pismem z dnia 10 maja 2016 r. powódka zgłosiła szkodę pozwanej domagając się wypłaty łącznej kwoty 6.480 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz zwrotu kosztów opieki. W odpowiedzi Gmina M. G. przyznała K. Ł. kwotę 400 zł.

/dowody: zgłoszenie szkodę – 32-99; pismo pozwanej z dnia 26 września 2016 r. – k. 34-35/

Pozew doręczono pozwanej w dniu 28 czerwca 2017 r., zaś odpis pisma rozszerzającego powództwo w dniu 31 lipca 2017 r.

/dowód: elektroniczne potwierdzenie odbioru – k. 67-68/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części określonej w wyroku.

Sąd oparł swe ustalenia na dokumentach złożonych do akt sprawy, wskazanych w powyższej części niniejszego uzasadnienia. Ich prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, w związku z czym Sąd również nie widząc podstaw do kwestionowania ich prawdziwości, uznał je w całości za wiarygodne i oparł na nich swoje ustalenia.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zeznań świadków J. Ł. i M. Ł. oraz powódki przesłuchanej w sprawie uznając je za wiarygodne w całości, albowiem były logiczne i znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia postępowania miały opinie wydane przez biegłych z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii oraz stomatologii, którzy ocenili skutki zdarzenia z 24 grudnia 2015 r. dla zdrowia powódki, doznane cierpienia, a także opisali przebieg leczenia i rokowania na przyszłość.

W ocenie Sądu opinie sporządzone zarówno przez biegłego z zakresu ortopedii i chirurgii urazowej R. P., jak i biegłą w dziedzinie stomatologii S. W. sporządzone zostały przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę i doświadczenie w oparciu o odpowiednie przesłanki i metody badawcze. Biegi w sposób poprawny zanalizowali stan faktyczny, prawidłowo zgromadzili materiały potrzebne do wydania opinii i sporządzili je z uwzględnieniem wszystkich aspektów sprawy.

Strona powodowa ustosunkowując się do opinii wydanej przez biegłą z zakresu stomatologii wniosła do niej zastrzeżenia. Pełnomocnik powódki podniósł, iż biegła bezpodstawnie i z pominięciem okoliczności sprawy odmówiła powódce przyznania trwałego uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku z 24.12.2015 r., a nadto, że pominęła fakt prawie 3- miesięcznego noszenia przez K. Ł. szyny ortodontycznej oraz nieprawidłowo określiła okres, w którym powódka pozostawała na diecie półpłynnej. Powyższe skutkowało koniecznością wezwania biegłej na rozprawę celem uzupełnienia opinii. Podczas rozprawy w dniu 22 stycznia 2019 r. biegła S. W. szczegółowo odniosła się do zastrzeżeń strony powodowej, wskazując, iż ocena uszczerbku ma miejsce tylko w przypadku utraty zębów, użytkowanie szyny ortodontycznej powyżej 8 tygodni nie wpływa na proces leczenia, zaś stosowanie diety półpłynnej nie wynika z obecności szyny, a samego urazu i procesu gojenia.

Strona pozwana nie kwestionowała, iż do zdarzenia doszło na skutek braku utrzymania właściwego stanu technicznego schodów prowadzących na Cmentarz przy ulicy (...), za co odpowiedzialność ponosi pozwana.

Zgodnie z art. 415 k.c. kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę, zobowiązany jest do jej naprawienia. Uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia może być podstawą żądania zadośćuczynienia za krzywdę. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną, jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, niemożności uprawiania działalności artystycznej, naukowej, wyłączenia z normalnego życia itp.). Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień i ma charakter całościowy - powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, mowa jest, bowiem o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawaną jednorazowo.

Kryteria określające zasady ustalania wysokości zadośćuczynienia pieniężnego wypracowane zostały w orzecznictwie Sądu Najwyższego przy założeniu, że celem zadośćuczynienia jest wyłącznie złagodzenie doznanej przez poszkodowanego krzywdy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że zadośćuczynienie z art. 445 ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta nie może być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych

społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (tak SN w wyroku z dnia 26 lutego 1962 r., 4 CR 902/61, OSNCP 1963, nr 5, poz. 107; w wyroku z dnia 24 czerwca 1965 r., I PR 203/65, OSPiKA 1966, poz. 92; por. też wyrok z dnia 22 marca 1978 r., IV CR 79/78).

Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a m.in. również wieku poszkodowanego i czasu trwania jego cierpień (tak SN w wyroku z dnia 12 kwietnia 1972 r., II CR 57/72, OSNCP 1972, nr 10, poz. 183).

Przede wszystkim jednak, w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że określanie wysokości zadośćuczynienia należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego (wyrok SN z dnia 15 września 1999 r., III CKN 339/98, OSNC 2000/3 poz. 58). Artykuł 445 § 1 k.c. pozostawia - z woli ustawodawcy - znaczną swobodę sądowi orzekającemu w określeniu wysokości należnej sumy pieniężnej (wyrok SN z dnia 5 maja 2000 r., II CKN 1002/98). Określenie „odpowiedniej” sumy zadośćuczynienia wymaga rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, w szczególności rodzaju naruszonego dobra i rozmiaru doznanej krzywdy, intensywności naruszenia oraz stopnia winy sprawcy, a także sytuacji majątkowej zobowiązanego (ewentualnie stopnia winy i sytuacji majątkowej zobowiązanego) (tak SN w wyroku z dnia 16 kwietnia 2002 r., V CKN 1010/00, OSNC 2003, nr 4, poz. 56).

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż wypadek, jakiemu uległa powódka niewątpliwie stanowił dla niej przeżycie traumatyczne. Na skutek zdarzenia z dnia 24 grudnia 2015 r. powódka doznała nie tylko otarć naskórka w obrębie kolana, ale przede wszystkim urazu zębów, który wywołał konieczność odbycia wielu wizyt stomatologicznych i nakładów finansowych, a także wiązał się z bólem fizycznym i cierpieniem K. Ł.. Powódka zmuszona była znosić przez okres kilku tygodniach szynę kompozytową co powodowało znaczne dolegliwości oraz trudności związane z higieną. Nadto powódka zmuszona była do stosowania półpłynnej diety. Skutkiem nie w pełni udanej repozycji zęba 11 powódka posiada obecnie nieprawidłowe kontakty zgryzowe i wymaga specjalistycznego leczenia ortodontycznego. Niewątpliwie okoliczności te wywołały u powódki cierpienia nie tylko fizyczne ale również psychiczne, wpływały negatywnie na komfort funkcjonowania jak również samoocenę.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, iż kwota 2000 zł w zakresie zadośćuczynienia jest kwotą adekwatną do doznanych przez powódkę cierpień oraz, że tak określona wysokość zadośćuczynienia nie doprowadzi do jej bezpodstawnego wzbogacenia względem pozwanej. Kwotę tę należało pomniejszyć o już wypłacone przez Gminę M. G. 400 zł, dlatego Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.600 zł. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

W myśl art. 444 §1 w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Sąd uwzględnił wysokość kosztów poniesionych przez K. Ł. w związku z leczeniem w zakresie kwoty 1.668 zł, uznając, iż koszty te pozostają w faktycznym związku z powstałymi urazami oraz znajdują potwierdzenie w danych odbytych przez powódkę wizyt. Opisane w stanie faktycznym koszty niewątpliwie zostały przez powódkę poniesione, jak również pozostają w związku przyczynowym ze zdarzeniem, co wynika wprost ze znajdującej się w aktach dokumentacji medycznej w placówce D. Art. oraz u lek. H. J.. Przedłożone rachunki odnoszą się do wizyt opisanych w dokumentacji medycznej, z przebiegu wizyt wynika natomiast iż miały one związek ze zdarzeniem.

W ocenie Sądu, powódka nie udowodniła, iż pozostałym kosztom leczenia dotyczą przedmiotowego zdarzenia. Wskazania wymaga, iż faktury wystawione odpowiednio na kwoty 190 zł (k. 38) oraz 240 zł (k. 62) nie zawierają informacji jakich wizyty dotyczą, wobec czego brak jest możliwości połączenia ich z historią choroby powódki, zaś paragon opiewający na kwotę 210 zł (k. 63) z dnia 12.01.2016 r. dotyczy faktury umieszczonej na k. 36 akt, której koszt uwzględniony został w łącznie zasądzonej na rzecz powódki kwocie 1.668 zł.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd uznał, iż powództwo wniesione w przedmiotowej sprawie zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części.

Nadto – co już wyżej wyjaśniono – Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 1.668 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z art. 481 k.c., zgodnie z żądaniem pozwu co do kwoty 1.600 zł, zaś co do pozostałych kwot tj. 310 zł i 1.358 zł. odpowiednio od dnia 27 czerwca 2017 r. (dzień następujący po dniu doręczenia pozwanej odpisu pozwu) oraz od dnia 1 sierpnia 2017 r. (dzień następujący po dniu doręczenia pozwanej odpisu pisma zawierającego rozszerzenie powództwa) mając na uwadze, iż powódka wcześniej nie wzywała pozwanej do zapłaty tych należności.

W pozostałym zakresie powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu w punkcie III wyroku Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 w zw. z art. 100 k.p.c. zd. 1, w zw. z art. 108 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, obciążając powódkę kosztami postępowania w 16%, a pozwaną w 84%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

(...)